Nadzór pedagogiczny

System Ewaluacji Oświaty

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ: Efekty

Przedszkole Miejskie nr 12
Słupsk

Pomorski Kurator Oświaty
Kuratorium Oświaty w Gdańsku

Przebieg ewaluacji:

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole (lub placówce) przez wizytatorów do spraw ewaluacji. Raport z ewaluacji problemowej dotyczy jednego z przedstawionych poniżej obszarów.
Ewaluacja polega na zbieraniu i analizowaniu informacji:

- o efektach działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki (na podstawie danych informujących o wynikach pracy szkoły (lub placówki) odzwierciedlonych w umiejętnościach, zachowaniach, postawach, działaniach uczniów i w osiąganych przez nich rezultatach na różnego rodzaju testach, egzaminach),
- o procesach zachodzących w szkole lub placówce (na podstawie danych, które informują o procesach i działaniach zachodzących i podejmowanych w szkole (lub placówce), a decydujących o sposobie funkcjonowania, charakterze szkoły (lub placówki) i przede wszystkim prowadzących do pożądanych efektów),
- o funkcjonowaniu szkoły lub placówki w środowisku lokalnym, w szczególności w zakresie współpracy z rodzicami uczniów (na podstawie danych informujących o sposobie współpracy ze środowiskiem i funkcjonowaniu w środowisku oraz wykorzystaniu tych zasobów w procesie nauczania i uczenia się),
- o zarządzaniu szkołą lub placówką (na podstawie danych informujących o sposobach zarządzania decydujących o jakości działań podejmowanych w szkole lub placówce).

Ewaluacja ma na celu zebranie informacji i ustalenie poziomu spełniania przez szkołę lub placówkę wymagań zawartych w załączniku do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego.
Szkoła lub placówka może spełniać te wymagania na pięciu poziomach:

- Poziom E - oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom C - oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Opis metodologii:

Badanie zostało zrealizowane w dniach 17-05-2012 - 30-05-2012 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli Romuald Bieniasz-Krzywiec, Małgorzata Stenka-Kozłowska.

W trakcie ewaluacji w placówce zbierano informacje pochodzące z wielu źródeł - dyrektora, uczących w przedszkolu nauczycieli, innych pracowników, dzieci, ich rodziców, partnerów przedszkola i przedstawicieli samorządu lokalnego. Do gromadzenia danych wykorzystano metody ilościowe (ankiety w wersji elektronicznej i papierowej), jakościowe (wywiady indywidualne, grupowe, obserwację i analizę źródeł zastanych). Zestawienie metod, technik doboru próby i liczby osób, które wzięły udział w badaniach znajduje się w tabeli poniżej.
Wywiady grupowe zostały przeprowadzone po realizacji i analizie ankiet, pełniąc wobec nich funkcję wyjaśniającą.

Kategoria badanych/źródła danych	Metoda/technika	Sposób doboru próby	Wielkość próby/liczba obserwowanych jednostek
Dyrektor przedszkola	Indywidualny wywiad pogłębiony	nd	nd
	Ankieta elektroniczna (CAWI)	nd	nd
Nauczyciele	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Przedszkole, w którym pracuję"	Badanie na próbie pełnej	9
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Nauczyciele zróżnicowani pod względem stażu i pracy w zespołach zadaniowych oraz psycholog	9
Pracownicy niepedagogiczni	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Pracownicy inni niż nauczyciele: woźne oddziałowe, pracownicy techniczni	8
Dzieci	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele najstarszej grupy	10
Rodzice	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele rady rodziców i rad grupowych, reprezentujący różne roczniki oraz wszyscy chętni	7
	Ankieta audytoryjna (PAPI)	Rodzice obecni w trakcie badania na terenie przedszkola	47
Partnerzy przedszkola, przedstawiciele samorządu lokalnego	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele samorządu lokalnego i instytucji wskazanych przez dyrektora jako partnerzy	5
Obserwacja zajęć		Wszystkie grupy	7
Obserwacja przedszkola		Wewnątrz i na zewnątrz	nd
Analiza danych zastanych			

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Informacja o placówce

Nazwa placówki	Przedszkole Miejskie nr 12
Patron	NIEZAPOMINAJKA
Typ placówki	Przedszkole
Miejscowość	Słupsk
Ulica	Koszalińska
Numer	9A
Kod pocztowy	76-200
Urząd pocztowy	Słupsk
Telefon	598438784
Fax	
Www	www.przedszkole12slupsk.cba.pl
Regon	22 111 45 63
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	141
Oddziały	5
Nauczyciele pełnozatrudnieni	10
Nauczyciele niepełnozat. (stos.pracy)	1
Nauczyciele niepełnozat._(w etatach)	0
Średnia liczba uczących się w oddziale	28.2
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	14.1
Województwo	POMORSKIE
Powiat	Słupsk
Gmina	Słupsk
Typ gminy	gmina miejska
Liczba mieszkańców	
Wysokość wydatków na oświatę	
Stopa bezrobocia	

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wprowadzenie: obraz placówki

Przedszkole Miejskie nr 12 „Niezapominajka” w Słupsku funkcjonuje od 1977 roku na Osiedlu Piastów, z dala od ruchliwej ulicy, otoczone zielenią i dużym placem zabaw.
Wychowanie przedszkolne organizowane jest w 5 grupach dla dzieci w wieku od 3 do 6 lat. Preferowany model pracy nastawiony jest na wspomaganie wszechstronnego rozwoju dziecka poprzez umiejętne korzystanie z wrodzonego potencjału, możliwości, potrzeb, uzdolnień i zainteresowań. Priorytetem jest zapewnienie każdemu wychowankowi poczucia bezpieczeństwa i dobrego wychowania oraz możliwość odniesienia sukcesów.

Kreatywność i różnorodność działań pedagogicznych przejawia się m.in. poprzez realizację innowacji:

- muzyczną „Rozszerzona praca w kierunku muzycznym z całą grupą 6-latków połączona z wyłonieniem dzieci z najlepszymi predyspozycjami do gry na pianinie”,
- „Wycieczki, wycieczki – edukacja środowiskowa w pracy z dziećmi przedszkolnymi, absolwentami oraz opiekunami”,
- „Zamigajmy razem”. Elementy języka migowego w nauczaniu dzieci przedszkolnych”.

Ponadto opracowano i wdraża się sześć programów własnych z zakresu edukacji muzycznej, plastycznej i teatralnej, wspomagania rozwoju mowy dziecka oraz adaptacji w przedszkolu dzieci 3-letnich. Rezultatem tych przedsięwzięć jest uzyskanie w 2011 r. tytułu „Szkoła odkrywców talentów”.

Oprócz bogatego programu edukacyjnego realizowanego poprzez stosowanie nowatorskich form i metod pracy z dzieckiem, istotną rolę w nadawaniu wizerunku przedszkola pełnią systematycznie pozyskiwane oczekiwania rodziców.

Pracę nauczycielek wspomagają: logopeda oraz instruktorzy zajęć dodatkowych: języka angielskiego, rytmiki, tańca i aikido.

Na uwagę zasługują liczne działania środowiskowe przedszkola, np. cykliczne od 2003 r. organizowanie dla wszystkich słupskich przedszkolaków Olimpiady Sportowej i wspólnego Powitania Wiosny. Nauczyciele dzielą się dobrymi praktykami podczas konferencji wojewódzkiej i na stronach internetowych Kuratorium Oświaty w Gdańsku.

Zapraszamy do bliższego poznania pracy przedszkola poprzez informacje zawarte w tym raporcie, które zostały pozyskane podczas ewaluacji zewnętrznej, przeprowadzonej w zakresie obszaru: Efekty.

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wyniki ewaluacji:

Obszar: Efekty

Wymaganie: *Dzieci nabywają wiadomości i umiejętności*

Komentarz:

Przedszkole nr 12 "Niezapominajka" w Słupsku tworzy warunki sprzyjające nabywaniu przez dzieci wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej wychowania przedszkolnego. Opracowany przez nauczycieli przedszkola system badania osiągnięć, uwzględniający możliwości rozwojowe dzieci zapewnia prowadzenie efektywnej diagnozy.
Wyniki różnorodnych obserwacji osiągnięć wychowanków wskazują, że dzieci osiągają gotowość szkolną. Wdrażane wnioski z ewaluacji wewnętrznej skutecznie przyczyniają się do rozwoju przedszkola w zakresie trafności analiz efektów pracy edukacyjnej oraz kreatywności w poszerzaniu innowacyjnej oferty, uwzględniającej potrzeby, możliwości, uzdolnienia i zainteresowania wychowanka.

Dzieci potrafią działać samodzielnie.
Dzieci uczęszczające do Przedszkola Miejskiego nr 12 "Niezapominajka" w Słupsku potrafią działać samodzielnie, co wynika z wypowiedzi rodziców, pracowników i wychowanków oraz analizy obserwacji zajęć. Wszyscy rodzice w ankiecie (47/47), pracownicy niepedagogiczni oraz wyniki obserwacji zajęć wskazują, że dziecko potrafi samodzielnie załatwiać potrzeby fizjologiczne, myć ręce i twarz i rozbierać się. Nieliczni rodzice twierdzą, że dziecko ma trudności z poprawnym trzymaniem łyżki i widelca (2/47), ubieraniem się (3/47), zapinaniem guzików (5/47). Pracownicy przedszkola podkreślają, że trudności w zakresie wyżej wymienionych umiejętności mają tylko niektóre dzieci 3-letnie, ale wszystkie bardzo chętnie wykonują czynności samoobsługowe.
Wychowankowie w wywiadzie wymieniają liczne umiejętności, których nauczyły się w przedszkolu: liczyć, czytać, rysować, mówić całym zdaniem, dbać o przyrodę, dobrze zachowywać się, być cierpliwym oraz także: jeść obiadki, ubierać się i wiązać buty.

Wnioski z ewaluacji wewnętrznej z zakresu efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innej statutowej zawierają informację, że przedszkole w tym zakresie osiąga sukcesy i doskonali pracę, gdyż:
- indywidualne programy pracy opracowane dla dzieci efektywnie przyczyniają się do rozwinięcia umiejętności niezbędnych dla osiągnięcia gotowości szkolnej,
- stosowany w przedszkolu arkusz obserwacji SGS i SGE pozwala wyłonić dzieci mające trudności w realizacji zadań określonych przez nauczyciela,
- dzieci zgodnie współdziałają podczas zabaw i zadań zespołowych,
- rozwój zainteresowań muzycznych dzieci jest monitorowany i modyfikowany,
- rodzice pozytywnie ocenili spotkania z psychologiem organizowane w ramach programu adaptacyjnego dzieci 3-letnich,
- przedszkole efektywnie kształtuje umiejętności samoobsługowe wychowanków.

Dzieci potrafią działać w grupie.
Na podstawie wyników obserwacji zajęć i przedszkola oraz wywiadu z dyrektorem można stwierdzić, że dzieci potrafią działać w grupie. Dyrektor w wywiadzie informuje, że przedszkole, zgodnie z założeniami podstawy programowej, realizuje zadania mające na celu rozwijanie umiejętności społecznych dzieci, które są niezbędne w poprawnych relacjach z innymi. Podkreśla, że nauczycielki tworzą warunki wychowankom o różnorodnych możliwościach fizycznych i intelektualnych sprzyjające wspólnej i zgodnej zabawie lub nauce. Organizują sytuacje, w których dzieci uczą się rozwiązywać konflikty, stosować elementy negocjacji i kompromisu, asertywnego, nieagresywnego wyrażania potrzeb i emocji. Nauczyciele dbają, by dzieci podejmowały próby samodzielnego rozwiązywania sporów między sobą. Dyrektor podkreśla, że jeden z nauczycieli ukończył profesjonalny kurs ,,Mediator", co umożliwia stosowanie szeregu technik podczas nauki rozwiązywania konfliktów czy sztuki negocjacji i kompromisu lub kształtowania umiejętności nieagresywnego wyrażania potrzeb i emocji.
Przedszkole uczy pracy zespołowej i współpracy w zabawie poprzez stwarzanie odpowiednich ku temu sytuacji m.in. sportowe gry zespołowe, podział dzieci na zespoły zadaniowe w osiąganiu wspólnego celu np. podczas udziału w akcji ,,Sprzątanie świata". Podczas zabaw dowolnych dzieci również wdrażane są do współpracy

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

i przestrzegania samodzielnie ustalanych zasad lub pełnionych ról. Dzieciom przydzielane są obowiązki, które umożliwiają wykonanie prac na rzecz własnej grupy, pełnią dyżury, wspólnie sprzątają zabawki. Nauczyciele dbają, by powierzone zadania były doprowadzane do końca i dawały dzieciom satysfakcję po ich wspólnym wykonaniu np. wszystkie klocki wysypują na środek dywanu a każda z grup ma za zadanie gromadzenie innego rodzaju klocków, w starszych grupach wykonują to ćwiczenie na czas.
Udział wychowanków we wspólnych imprezach przedszkolnych przyczynia się z pewnością do nawiązywania kontaktów międzygrupowych. Przygotowywane są przedstawienia teatralne przez grupy starsze dla grup młodszych i odwrotnie. Tradycją jest uroczystość pasowania na przedszkolaka, podczas której maluszki są witane i obdarowywane drobnymi upominkami przez starszych kolegów.
Dzieci uczą się współpracy również podczas wyjazdów na wycieczki i do teatru. Starszaki odpowiedzialnie angażują się w pomoc młodszym kolegom. Wspólny plac zabaw także sprzyja podejmowaniu działań w grupie. Dzieci mają możliwość integrowania się podczas porannego i popołudniowego pobytu we wspólnych grupach, co korzystnie wpływa na rozwój społeczny i utożsamianie się ze społecznością przedszkolną. Obserwując zachowanie przedszkolaków na placu zabaw, można zauważyć, że starsze dzieci podczas zabawy tworzą grupy, jednakże nie eliminują z zabawy pozostałych, którzy chcą się do nich przyłączyć. Młodsze dzieci chętnie bawią się razem w piaskownicy lub uczestniczą w zabawach organizowanych przez wychowawczynie. Podczas obserwowanych zajęć nauczyciele stosowali formy pracy zespołowej tak, by dzieci mogły uczyć się działania w grupie.
Wnioski z ewaluacji wewnętrznej z zakresu efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innej statutowej przedszkola zawierają informację, że dzieci zgodnie współdziałają podczas zabaw i zadań zespołowych.

W przedszkolu tworzy się warunki sprzyjające aktywności ruchowej dziecka.
W opinii dyrektora, nauczycieli i partnerów, przedszkole zapewnia wychowankom liczne i zróżnicowane warunki sprzyjające aktywności ruchowej dziecka nie tylko na terenie placówki. Realizacja innowacji ,,Wycieczki, wycieczki. Elementy wychowania środowiskowego w pracy z dziećmi przedszkolnymi, absolwentami przedszkoli oraz innymi chętnymi osobami...", umożliwia włączenie rodziców do współpracy także w zakresie rozwoju fizycznego podopiecznych. Doskonalenie pracy przedszkola polega na podejmowaniu kolejnych form pracy z dzieckiem oraz wzbogacaniu i modernizowaniu sprzętu i urządzeń sportowo-rekreacyjnych.
W przedszkolu tworzy się warunki sprzyjające aktywności ruchowej dziecka, na co wskazują wypowiedzi w wywiadach i ankietach dyrektora, nauczycieli, wychowanków i partnerów oraz wyniki obserwacji zajęć i placówki. Dyrektor, nauczyciele oraz dyrektor Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Słupsku informują, że przedszkole wspiera rozwój aktywności ruchowej dziecka poprzez:
- włączenie aktywizacji ruchowej zarówno w pakiet bezpłatnych zajęć podstawowych oraz dodatkowo płatnych, prowadzonych przez specjalistów z zakresu rytmiki, tańca, aikido,
- maksymalnie długi czas spędzany na placu zabaw.
Dyrektor i nauczyciele informują, że rozwój aktywności ruchowej dziecka ma znaczenie priorytetowe. Prowadzący zajęcia starają się zaszczepiać u dzieci przyjemność z czynnego uprawiania sportu, a własnym przykładem pokazują swoim wychowankom jak ważna jest zasada fair-play nie tylko w sporcie. Przedszkolaki mają także możliwość wyboru aktywności ruchowej podczas zajęć sportowych lub tanecznych. Podczas obserwowanych zajęć nauczyciel wykonywał wraz z dziećmi wszystkie czynności związane z ilustrowaniem ruchem odtwarzanej muzyki. Nauczyciele często wykorzystują chustę animacyjną i tunel.

Kolejną formą zapewniającą rozwój fizyczny podopiecznych jest udział w lekcjach organizowanych przez Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Słupsku na terenie tzw. Miasteczka Ruchu Drogowego, w którym dzieci poznają zasady poruszania się na drodze w praktyce m.in. poprzez pokonywanie toru miasta na rowerkach.
Aktywności ruchowej sprzyjają także: współpraca z Nadleśnictwem Leśny Dwór, kiedy dzieci uczestniczą w ,,zielonych lekcjach" oraz wycieczki do słupskich obiektów sportowych. Co roku wychowankowie biorą udział w międzyprzedszkolnych wyścigach rowerowych.

Dyrektor i nauczyciele podkreślają, że sprzęt sportowy i rekreacyjny jest systematycznie wzbogacany, a plac zabaw modernizowany, co znacznie podnosi atrakcyjność pobytu na powietrzu. Obserwacja placówki i wypowiedzi partnerów wskazują, że infrastruktura tworzona w celu zapewnienia dziecku możliwości aktywności fizycznej jest zróżnicowana, plac zabaw jest wyposażony w liczne urządzenia: ślizgawkę - zjeżdżalnię, huśtawki typu ,,ważka", piaskownicę, dwa domki ,,altanki", samochód, huśtawki z oponkami, ławeczki, stoliki, konstrukcję do wspinania się. Dodatkowo podczas pobytu dzieci na placu nauczycielki wynoszą z budynku bramki do gry w piłkę nożną i kosz do gry w koszykówkę, piłki, zabawki do piaskownicy, koce. W holu na pierwszym piętrze jest wyznaczone miejsce do prowadzenia zajęć gimnastycznych, sale zabaw są przestronne i wyposażone w sprzęt do zabaw ruchowych.
Wszystkie dzieci biorące udział w wywiadzie stwierdzają, że lubią wychodzić na spacery, gdyż jeżdżą na rowerkach, poznają kolegów oraz "sprzątają świat". W opinii dyrektora MODM w Słupsku, nauczyciele tego

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

przedszkola uczestniczą m.in. w szkoleniach dotyczących organizowania aktywności ruchowej dzieci. Przedstawiciel muzeum podkreśla, że efekty aktywności ruchowej są widoczne podczas występów dzieci, np. ostatnio w czasie uroczystości nadania imienia przedszkolu, gdy dzieci prezentowały dużą sprawność ruchową.

Z informacji uzyskanych od dyrektora i nauczycieli wynika również, że Przedszkole nr 12 "Niezapominajka" tworzy warunki do rozwoju ruchowego dzieciom z 19 słupskich placówek poprzez coroczne organizowanie od 2003 r.:
- Międzyprzedszkolnej Olimpiady Sportowej, jako przykładu atrakcyjnego sposobu integrowania słupskich przedszkolaków w celu kształtowania w podopiecznych przeświadczenia, że sport to doskonała zabawa i świetny pomysł na spędzanie wolnego czasu,
- ,,Powitania wiosny połączonego z prezentacją Marzanny" polegające na wspólnym przejściu w barwnym korowodzie wszystkich słupskich przedszkolaków ulicami miasta, aby wspólnie świętować nadejście wiosny i uczestniczyć w zabawach ruchowych na placu przed Zamkiem Książąt Pomorskich.

Przedszkole wspiera działania twórcze dzieci.
Informacje uzyskane od dyrektora i nauczycieli w ankiecie oraz wyniki obserwacji zajęć i placówki wskazują, że przedszkole wspiera działania twórcze dzieci. Nauczyciele w ramach realizacji programu własnego ,,Ja i sztuka. Elementy edukacji muzycznej, plastycznej i teatralnej' wspierają działania twórcze dzieci w trakcie zajęć wchodzących w skład bezpłatnej oferty podstawowej,.
Zajęcia rozwijające kreatywność, np. muzyczne, rytmika lub taniec są włączone również w dodatkowy, odpłatny pakiet oferty przedszkolnej. Na terenie przedszkola widoczne są efekty aktywności twórczej dzieci. Każda grupa ma wyznaczone miejsce w holu w celu eksponowania swych prac plastycznych. Dzieci wykonują prace na dany temat różnymi technikami. Wytwory wychowanków są często zmieniane. Podczas obserwowanych zajęć dzieci bardzo chętnie wykonują zadania. Samodzielnie organizują warsztat pracy, dokonują wyboru techniki pracy, dowolnie wybierają materiały. Znają i potrafią sprostać oczekiwaniom nauczyciela, który wspiera działania twórcze dzieci poprzez pochwały.
Poza zajęciami obowiązkowymi podopieczni mogą korzystać w kącikach plastycznych ze zgromadzonych akcesoriów plastycznych: farb, kredek, papieru do wycinania, plasteliny. Działalność twórcza przedszkolaków w czasie zajęć i zabaw jest różnorodna i pozwala na swobodną ekspresję zgodną z tematyką planu dydaktyczno - wychowawczego, kalendarzem uroczystości oraz indywidualnymi zainteresowaniami dziecka.

Ponadto, w opinii dyrektora nauczycielki tworzą dobre warunki wspierające działania twórcze podopiecznych poprzez:
- realizację innowacji ,,Rozszerzona praca w kierunku muzycznym z całą grupą 6-latków, połączona w wyłonieniem dzieci z najlepszymi predyspozycjami do gry na pianinie", w ramach której dzieci wykonują różne ćwiczenia muzyczne z wykorzystaniem instrumentów perkusyjnych znajdujących się w przedszkolu, w tym - wykonanych samodzielnie przez dzieci, np. grzechotek z puszek lub kapsli,
- współpracę ze szkołą muzyczną, polegającą na zapraszaniu nauczycieli i organizowaniu zajęć z wykorzystaniem instrumentów: skrzypiec, wiolonczeli,
- wdrażanie innowacji ,,Ja i sztuka. Elementy edukacji muzycznej, plastycznej i teatralnej" we wszystkich grupach, w ramach której nauczyciele projektują działania twórcze wychowanków przygotowujące ich do występów na małych - w przedszkolu i dużych podczas przeglądów i konkursów - scenach.

Dyrektor wymienia liczne formy współzawodnictwa, podczas których wychowankowie mają możliwość zaprezentowania ekspresji i działań twórczych podczas konkursów plastycznych lub występów muzycznych, tanecznych, teatralnych, recytatorskich.
W galerii osiągnięć przedszkola zorganizowano ekspozycję z dyplomami, podziękowaniami i pucharami zdobytymi przez dzieci w bieżącym roku szkolnym, np. podczas konkursów plastycznych: na kartkę bożonarodzeniową, ,,Boże Narodzenie w orgiami", ,,Niezapominajka", na logo przedszkola, ,,Komputerowa Pisanka", ,,Zielono mi, Słupsk – lasy, parki, piękne zakamarki", ,,Sport" oraz tanecznych i teatralnych - w IV Festiwalu Tańca, w Przeglądzie Teatrzyków Dziecięcych ,,O żabce , która miała marzenie", w Międzyprzedszkolnych spotkaniach z poezją ,,Uśmiechnij się mamo", za przygotowanie Marzanny na wystawę w Muzeum z okazji powitania wiosny.

W bieżącym roku szkolnym przedszkole otrzymało tytuł ,,SZKOŁY ODKRYWCÓW TALENTÓW", przyznawany przez Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie, m.in. za wspieranie aktywności twórczej przedszkolaków.
Dyrektor Przedszkola nr 12 ,,Niezapominajka" została zaproszona na wojewódzką konferencję ,,Uczeń zdolny w szkole/placówce. Jak skutecznie wspierać jego rozwój", organizowaną przez Pomorskiego Kuratora Oświaty, aby zaprezentować osiągnięcia przedszkolaków i systemowe rozwiązania wdrożone w przedszkolu w dziedzinie wspierania działań twórczych dzieci w pierwszym etapie edukacji. Multimedialna prezentacja z konferencji dostępna jest na stronie Kuratorium Oświaty w Gdańsku.

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Dzieci adaptują się do grup rówieśniczych.
Dzieci adaptują się do grup rówieśniczych, o czym świadczą wypowiedzi rodziców w ankiecie oraz wyniki obserwacji zajęć. W opinii prawie wszystkich rodziców uczestniczących w badaniu ankietowym (46/47), ich dzieci chętnie podejmują zabawę z rówieśnikami. Zdecydowana większość rodziców stwierdza, że dzieci potrafią rozwiązywać konflikty z innymi przedszkolakami (42/47) oraz respektować zasady przyjęte w trakcie zabaw (45/47). Obserwacje zajęć wskazują, że wszystkie dzieci w trakcie zabaw zachowują się zgodnie z regułami przyjętymi w przedszkolu. Nie wystąpiły sytuacje konfliktowe.

W przedszkolu analizuje się osiągnięcia dzieci.
W przedszkolu analizuje się osiągnięcia dzieci, co uzasadniają dyrektor z nauczycielami w ankiecie i wywiadach. Z informacji podanych przez respondentów wynika, że obserwacje wychowanków prowadzone są z uwzględnieniem możliwości rozwojowych, w różnych sytuacjach, przez cały czas pobytu dziecka w przedszkolu.
W tym celu wykorzystuje się arkusze diagnostyczne:
- arkusz obserwacji dziecka 3-4-letniego opracowany przez nauczycieli przedszkola,
- arkusz SGE-5, tj. Skali Gotowości Edukacyjnej dla 5-latków,
- arkusz SGS, tj. Skali Gotowości Szkolnej dla 6-latków.

Nauczyciele i dyrektor wskazują, że w celu wstępnej diagnozy wdrażany jest program ,,Adaptacja dzieci 3-letnich", w ramach którego pozyskuje się informacje o dziecku od rodziców, wykorzystując opracowany w placówce ,,Kwestionariusz pytań do rodziców". Dwa razy w roku opracowuje się jakościowe i ilościowe podsumowanie obserwacji, wnioski oraz kierunki dalszej pracy z grupą i indywidualnej, o których informowani są rodzice. W szczególnych przypadkach dziecko kierowane jest pod opiekę specjalistów: do zespołu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, na zajęcia z logopedą lub do poradni psychologiczno-pedagogicznej.
Obserwacji podlegają głównie trzy obszary rozwoju: fizyczny, umysłowy i emocjonalno-społeczny. Nauczyciele podkreślają, że wnioski z analiz wykorzystywane są w planowaniu pracy i dostosowywaniu jej kierunków do możliwości i potrzeb rozwojowych oraz edukacyjnych dzieci. W wyniku diagnozy sporządza się podsumowanie obserwacji dla dzieci 5- i 6- letnich, tj. "Informację o gotowości szkolnej dziecka".

Nauczyciele i dyrektor podkreślają, że obserwują swoich wychowanków w różnych sytuacjach np.:
- w czasie zabaw zorganizowanych i dowolnych (przestrzeganie reguł zabawy, umów z nauczycielem, pełnienie ról w zabawie, kreatywność),
- podczas zajęć dydaktycznych (aktywność, zdyscyplinowanie, reagowanie na polecenia nauczyciela, pomysłowość, niekonwencjonalność rozwiązań, doprowadzanie pracy do końca, dokonywanie wyborów w wykonaniu pracy, dokładność),
- w czasie zajęć dodatkowych, np. rytmiki, na której obecny jest wychowawca grupy (zdyscyplinowanie, zaangażowanie, aktywność),
- podczas spacerów, wycieczek, wyjść poza przedszkole (przestrzeganie bezpieczeństwa, reagowanie na polecenia nauczyciela, zainteresowanie otaczającym światem),
- podczas uroczystości przedszkolnych (pełnienie ról gospodarza przedszkola, zaangażowanie, przestrzeganie zasad i umów dotyczących zachowania podczas uroczystości, umiejętność prezentowania swych talentów i umiejętności,
- w czasie pobytu na świeżym powietrzu (współdziałanie, przestrzeganie zasad i umów, reagowanie na polecenia nauczyciela, umiejętne korzystanie ze wspólnych zabawek lub sprzętu sportowego),
- podczas posiłków i wykonywania czynności samoobsługowych (kulturalne zachowanie przy stole, stosowanie form grzecznościowych, umiejętność posługiwania się sztućcami, prawidłowa postawa przy stole, przełamywanie barier smakowych).

Ponadto obserwacji poddawane są również wytwory pracy dzieci w kontekście staranności wykonywania pracy, prawidłowego wykorzystywania przyborów, kreatywności, umiejętności wykorzystania dostępnego materiału plastycznego.
W opinii nauczycieli, jedynym ograniczeniem w analizowaniu osiągnięć dzieci jest występująca czasami ich duża absencja, ponieważ uniemożliwia systematyczną obserwację wychowanka.
Ponadto, dyrektor i nauczyciele wskazują na szczególne znaczenie koncepcji pracy przedszkola, która opiera się na "Teorii inteligencji wielorakich" Howarda Gardnera, której założeniem jest prowadzenie różnorodnych form obserwacji w celu jak najbardziej precyzyjnego określenia rodzaju inteligencji i uzdolnień z tym związanych, którymi charakteryzuje się dziecko.

W opinii dyrektora i nauczycieli stosowany w przedszkolu system obserwacji osiągnięć wychowanka jest

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

efektywny, daje pełną możliwość poznawania postępów dziecka i modyfikowania kierunków pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Analiza osiągnięć prowadzona w przedszkolu uwzględnia możliwości rozwojowe dzieci.
Dyrektor i nauczyciele uzasadniają, że analizują osiągnięcia dzieci z uwzględnieniem ich możliwości rozwojowych. Prowadzą obserwacje w różnych sytuacjach przez cały czas pobytu wychowanka w przedszkolu. Pozyskane informacje o możliwościach, potrzebach, zainteresowaniach, uzdolnieniach są podstawą w planowaniu pracy grupy oraz indywidualnej, w tym wyrównawczej. Analiza osiągnięć dzieci pomaga w określeniu przyrostu wiedzy i umiejętności dziecka.
Poznanie poziomu rozwoju podopiecznych umożliwia m.in.:
- dostosowanie oferty przedszkola do aktualnych potrzeb wychowanka,
- trafny dobór metod i form pracy oraz środków dydaktycznych dostosowany do możliwości rozwojowych dzieci,
- planowanie pracy specjalistycznej: wyrównawczej, logopedycznej,
- stawianie adekwatnych do aktualnych możliwości dziecka wymagań podczas udziału w konkursach, występach i innych przedsięwzięciach przedszkola.

Nauczyciele podkreślają, że możliwości rozwojowe dzieci brane są pod uwagę podczas przygotowywania i kierowania dzieci do udziału w konkursach, przeglądach, występach teatralnych, muzycznych, recytatorskich, sportowych. Na ogół każda grupa wiekowa angażowana jest w inne przedsięwzięcia w zależności od możliwości rozwojowych wychowanków. Z czasem, gdy dzieci są coraz starsze, ich udział wzrasta, jest bardziej różnorodny i wymagający większego zakresu umiejętności. Podczas planowania pracy w tym zakresie niezbędne jest uwzględnienie predyspozycji indywidualnych podopiecznego i odpowiednie stopniowanie trudności.
Podsumowanie analizy osiągnięć uczniów odbywa się dwa razy w roku na podstawie obserwacji odnotowanych w arkuszach opracowanych dla każdej grupy wiekowej.

W przedszkolu wdraża się wnioski z analizy osiągnięć dzieci.
W opinii dyrektora i nauczycieli, wnioski z analizy osiągnięć są wdrażane poprzez:
- opracowanie ,,Przedszkolnego systemu wspierania zdolności i talentów”,
- opracowanie i stosowanie systemowej procedury "Wewnątrzprzedszkolnego badania osiągnięć dzieci i sprawozdawczości z badań”,
- wyznaczanie lub modyfikowanie kierunków pracy przedszkola lub indywidualnej z danym wychowankiem,
- zorganizowanie gabinetu logopedycznego,
- prowadzenie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych przez dwóch terapeutów dla dzieci wymagających wsparcia, a także poszerzających zakres obowiązkowych treści edukacyjnych dla uzdolnionych podopiecznych,
- uczestnictwo w różnych formach współzawodnictwa - konkursach, przeglądach, zawodach, umożliwiających dzieciom prezentowanie swych umiejętności plastycznych, muzyczno-tanecznych, sportowych oraz przełamywanie barier przed występami publicznymi,
- realizacja innowacyjnego programu własnego ,,Zamigajmy razem. Wybrane elementy języka migowego w nauczaniu dzieci przedszkolnych”,
- kontynuowanie współpracy z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Słupsku,
- realizowanie założeń zawartych w "Planach indywidualnej pracy z dzieckiem",
- planowanie pracy w oparciu o wyniki obserwacji wychowanków,
- współpracę z "Zespołem do spraw pomocy psychologiczno-pedagogicznej", np. konsultowanie postępów dziecka z logopedą i terapeutą,
- dostosowanie oferty zajęć do potrzeb i możliwości rozwojowych wychowanków.

Wprowadzane zmiany przyczyniają się do rozwijania umiejętności dzieci.
W opinii rodziców i nauczycieli wprowadzane zmiany przyczyniają się do rozwijania umiejętności dzieci. Prawie wszyscy rodzice w ankiecie (45/47) twierdzą, że przedszkole wspiera rozwój uzdolnień dzieci.
Nauczyciele wskazują, jakie zmiany wprowadzone w tym lub poprzednim roku szkolnym przyczyniły się do rozwoju umiejętności dzieci:
- utworzenie gabinetu logopedycznego,
- powołanie zespołu ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- organizacja zajęć terapii pedagogicznej,
- realizacja programu własnego nauczyciela ,,Zamigajmy razem. Wybrane elementy języka migowego w nauczaniu dzieci przedszkolnych”,
- wdrożenie programu własnego z zakresu profilaktyki „Zdrowy i bezpieczny przedszkolak”,
- opracowanie i wdrożenie ,,Przedszkolnego systemu wspierania zdolności i talentów dzieci",
- nawiązanie współpracy z firmą EVENT MALL z Warszawy, który umożliwił wychowankom pełnienie roli aktorów

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

w filmie reklamowym, promującym wystawę na temat tajemnic podwodnego świata,
- realizacja ,,Planu wewnątrzprzedszkolnego badania osiągnięć dzieci i sprawozdawczości z badań",
- ukończenie przez nauczycieli studiów podyplomowych z zakresu logopedii, kursów kwalifikacyjnych z zakresu terapii pedagogicznej i oligofrenopedagogiki oraz doskonalących: "Podstawy języka migowego KSS-1", ,,Formy aktywności plastycznej", "Zabawy i tańce na jesień", ,,Indywidualne wzorce myślenia, czyli twórcza współpraca dla przyszłości", ,,Organizacja pomocy psychologiczno - pedagogicznej", ,,Kreatywna praca z grupą metodami pedagogiki cyrku", ,,Szkolenie dla mediatorów", ,,Edukacja przez ruch- Dorota Dziamska", "Drzewa w parku. Odbitki z materiałów naturalnych", ,,Jesienne słoty w technice monotypii", ,,Wszyscy kochamy anioły - masa solna i nie tylko".
Podczas obserwacji zauważono w przedszkolu wystawy z wytworami artystycznymi wychowanków. W holu przedszkola widoczna jest ogromna ilość dyplomów, wyróżnień i podziękowań dla dzieci i nauczycieli za udział w różnych konkursach, przeglądach i olimpiadach. W gabinecie dyrektora też znajdują się puchary i statuetki zdobyte w różnych formach współzawodnictwa. Na tablicy ogłoszeń dla rodziców znajduje się informacja z prasy dotycząca prezentacji przygotowanej przez wychowanków z okazji niedawnego nadania imienia ,,Niezapominajka" Przedszkolu nr 12 w Słupsku.

Powyższe argumenty świadczą o spełnianiu wymagania przez przedszkole na bardzo wysokim poziomie.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: *Dzieci są aktywne*

Komentarz:

Dzieci bardzo chętnie uczestniczą w zajęciach przedszkolnych. Różnorodność oferowanych zajęć, form ich prowadzenia oraz organizacja konkursów, wycieczek i uroczystości przedszkolnych sprzyja wszechstronnemu i zrównoważonemu rozwojowi dzieci, które są skutecznie zachęcane do podejmowania różnorodnych działań, rozwijających ich aktywność, kreatywność i samodzielność. Za bardzo ważną umiejętność nabywaną w przedszkolu rodzice i partnerzy uznali oprócz aktywności i samodzielności także zdolność i sprawność autoprezentacji nabytych umiejętności przed publicznością.

Dzieci chętnie uczestniczą w zajęciach prowadzonych w przedszkolu.

Zdecydowana większość ankietowanych rodziców (43/47) oraz wszyscy pracownicy niepedagogiczni przedszkola biorący udział w wywiadzie twierdzą, że ich dzieci chętnie uczestniczą w zajęciach przedszkolnych z zakresu oferty podstawowej, a 44 rodziców oraz wszyscy pracownicy niepedagogiczni przedszkola uważają, że ich dzieci chętnie uczestniczą również w zajęciach z zakresu oferty dodatkowej, czyli zajęć opłacanych dodatkowo.
Pracownicy przedszkola podkreślają, że zajęcia podstawowe są dla dzieci atrakcyjne, gdyż nauczycielki prowadzą je z wykorzystaniem wielu różnorodnych pomocy dydaktycznych oraz umożliwiają dzieciom samodzielne wykonywanie pracy. W opinii respondentów, podopieczni najbardziej lubią słuchać bajek, pełnić dyżury w kącikach przyrody, przy stolikach w czasie rozkładania pomocy do zajęć i podczas posiłków, nakrywając do stołu. Zajęcia są uatrakcyjniane poprzez zapraszanie do udziału w nich osób z zewnątrz, np. pań z uniwersytetu trzeciego wieku. Pracownicy niepedagogiczni dodają ponadto, że dzieci bardzo chętnie biorą udział w zajęciach dodatkowych, szczególnie w zajęciach z rytmiki, w których uczestniczą wszyscy wychowankowie oraz zajęciach języka angielskiego i tanecznych. Pracownicy twierdzą, że ta oferta przedszkola jest atrakcyjna, sprzyja dużej aktywności i zaangażowaniu dzieci. Podkreślają, że przedszkolaki uwielbiają tańczyć i cieszą się, gdy otrzymują od nauczycielki naklejki za obecność i aktywność.
Podczas wszystkich obserwowanych zajęć stwierdzono, że zdecydowana większość dzieci jest zaangażowana w ich przebieg, przy czym aktywność wychowanków ma ścisły związek z działaniami nauczyciela prowadzącego. Nauczycielki poprzez swoje działania polegające m.in. na koordynowaniu wykonywania zadań, formułowaniu poleceń, podziale grupy na zespoły, przydziale dzieciom zadań, sprzętu i zabawek, decydowaniu o kolejności prezentowania efektów pracy oraz dyscyplinowaniu skutecznie aktywizują dzieci. Z przeprowadzonych obserwacji zajęć wynika, że dzieci wykazują duże zaangażowanie podczas zajęć, chęć uczestniczenia i zainteresowanie rozwiązywaniem stawianych przed nimi zadań oraz wykonywaniem ćwiczeń ruchowych i prac plastycznych. Zauważa się, że w grupach panują dobre relacje interpersonalne oraz to, że dzieci lubią nauczycielki i pracowników niepedagogicznych przedszkola.

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Poza tym z obserwacji wynika, że w bardzo sporadycznych przypadkach nieangażowania się dzieci w zajęcia nauczyciele natychmiast reagują i swoimi działaniami zachęcają dzieci do udziału w zajęciach. Do działań nauczycieli aktywizujących dzieci podczas zajęć zauważonych w trakcie obserwacji zajęć należy zaliczyć:

- organizowanie pracy w grupach,
- wzbudzenie zainteresowania efektem wykonania zadania oraz zaciekawianie dzieci przy pomocy zagadek i ukrytych obrazków, będących rozwiązaniem,
- wykorzystanie atrakcyjnych pomocy dydaktycznych,
- dobór ćwiczeń bazujących na kreatywności wychowanka,
- stosowanie elementów współzawodnictwa,
- umożliwienie dzieciom przedstawienie posiadanych wiadomości,
- prezentowanie wybranych pojęć i zwrotów w języku migowym,
- zachęcanie do udzielania odpowiedzi,
- tworzenie sytuacji umożliwiającej kreowanie dowolnej, swobodnej wypowiedzi na temat własnych upodobań i poglądów,
- organizowanie wykonania prac plastycznych dowolnymi technikami,
- wykonywanie zdań wspólnie z dziećmi oraz pomaganie niektórym wychowankom w pracy.

Nauczyciele biorący udział w wywiadzie (9) stwierdzają, że w przedszkolu podejmowane są różnorodne działania mające na celu zwiększanie aktywności dzieci. Respondenci podają, że dzieci podczas zajęć są aktywne, chętnie wykonują polecenia nauczyciela, często wychodzą z własnymi propozycjami dotyczącymi rozwiązania danego problemu, bardzo chętnie uczestniczą we wszelkiego rodzaju eksperymentach i doświadczeniach. Aktywność dzieci, według nauczycieli, polega również na tym, że dokonują wyborów podczas codziennych zajęć przedszkolnych, np. w trakcie wykonywania prac plastycznych decydują o technice wykonania, doborze zastosowanych przyborów i materiałów. Dzieci chętnie odwołują się do posiadanych już doświadczeń i dzielą się nimi z kolegami i wychowawcą. Nauczyciele dodają, że przedszkolaki włączane są w prace na rzecz:

- grupy, np. pełnienie dyżurów, porządkowanie sali,
- przedszkola, np. dekorowanie placu zabaw przed festynem,
- najbliższego środowiska, np. biorąc udział w akcji ,,Sprzątanie świata".

Nauczyciele w trakcie zajęć wspierają aktywność twórczą dzieci. Dzieci poznają różnorodne nowe techniki plastyczne i samodzielnie lub przy niewielkiej pomocy wykonują bardzo ciekawe prace plastyczne, w tym przestrzenne.

Według nauczycieli aktywność dzieci kształtowana i wspierana jest poprzez realizowane w przedszkolu projekty, programy i innowacje pedagogiczne. Nauczyciele podają, że w przedszkolu realizowane są:

- innowacja pedagogiczna „Wycieczki, wycieczki.... Elementy wychowania środowiskowego w pracy z dziećmi przedszkolnymi, absolwentami przedszkoli oraz innymi chętnymi osobami (opiekunowie np. Rodzice)", wprowadzenie tej innowacji pozwala na organizowanie ciekawych wyjazdów poza miasto z chętnymi dziećmi, ich rodzicami i absolwentami przedszkoli,
- pedagogiczna innowacja muzyczna ,,Rozszerzona praca w kierunku muzycznym z całą grupą 6-latków, połączona w wyłonieniem dzieci z najlepszymi predyspozycjami do gry na pianinie", w ramach tej innowacji dzieci wykonują różne ćwiczenia muzyczne z wykorzystaniem instrumentów. Przedszkole współpracując ze szkołami muzycznymi organizuje koncerty uczniów tych szkół i lekcje z instrumentami dla przedszkolaków. Przykładami pozytywnych efektów tych zajęć jest to, że wielu absolwentów przedszkola rozwija swoje talenty w dalszych etapach edukacji uczestnicząc w zajęciach szkoły muzycznej. Podczas uroczystości nadania przedszkolu imienia wystąpiło dwoje absolwentów przedszkola z 2009 i 2007 roku,
- program własny nauczycieli przedszkola ,,Ja i sztuka. Elementy edukacji muzycznej, plastycznej i teatralnej" realizowany we wszystkich grupach wiekowych. W ramach programu dzieci przygotowywane są do występów podczas uroczystości i imprez przedszkolnych oraz zewnętrznych konkursach, przeglądach i olimpiadach.
- program „zielonych lekcji" realizowany wspólnie z nadleśnictwem Leśny Dwór w ramach którego organizowane są wyjazdy za miasto dla dzieci, rodziców oraz chętnych absolwentów, które mają możliwość uczestniczenia w ścieżkach edukacyjnych, poznawać w warunkach naturalnych piękno przyrody,
- program zajęć realizowanych wspólnie z Wojewódzkim Ośrodkiem Ruchu Drogowego w Słupsku, których celem jest poznanie zasad bezpiecznego uczestniczenia dzieci w ruchu drogowym,
- od 2003r. przedszkole uczestniczy w organizowanym przez Muzeum Pomorza Środkowego w Słupsku powitaniu wiosny, które połączone jest z prezentacją wspólnie wykonanej Marzanny. Impreza połączona jest z przemarszem dzieci ze wszystkich słupskich przedszkoli ulicami miasta i wspólnym świętowaniu przyjścia wiosny na placu przed Zamkiem Książąt Pomorskich w Słupsku,
- przedszkole od 2003r.jest organizatorem ,, Powitania Wiosny połączonego z Prezentacją Marzanny". Uczestnicy, tj. 19 słupskich przedszkoli, w barwnym korowodzie maszerują ulicami miasta śpiewając i robiąc dużo hałasu instrumentami, aby następnie wspólnie, świętować nadejście wiosny na placu przed Zamkiem Książąt Pomorskich. Impreza połączona jest z wystawą Marzann, przygotowanych przez poszczególne

przedszkola. Mieszkańcy miasta mogą je podziwiać w holu Zamku, ponieważ z uwagi na wpajanie dzieciom szacunku do przyrody i wdrażanie działań proekologicznych, marzanny nie są topione w rzece ani nie są palone.
Według wszystkich nauczycieli biorących udział w wywiadzie działaniami przedszkola sprzyjającymi rozwijaniu i kształtowaniu aktywności wychowanków jest ich udział w wielu konkursach i zawodach. Przykładami konkursów, w których dzieci biorą aktywny udział są:

- Międzyprzedszkolna Olimpiada Sportowa organizowana przez Przedszkole nr 12 ,,Niezapominajka"od 2003 r., w której biorą udział dzieci z 19 miejskich przedszkoli,
- Wyścigi Rowerowe Przedszkolaków,
- Konkurs Plastyczny na Kartkę Bożonarodzeniową,
- Konkurs Solowej Piosenki Przedszkolnej ,,Poziomkowe Nutki",
- Konkurs plastyczny ,,Niezapominajka",
- Konkurs na logo naszego przedszkola,
- Konkurs plastyczny ,,Boże Narodzenie w orgiami",
- Konkurs ekologiczny ,,Z ekologią żyję w zgodzie, pomagam przyrodzie",
- Konkurs plastyczny ,,Sport",
- Konkurs plastyczny ,,Komputerowa Pisanka",
- Przegląd twórczości plastycznej związanej z miastem Słupsk ,,Zielono mi, Słupsk – lasy, parki, piękne zakamarki",
- Międzyprzedszkolne spotkanie z poezją ,,Uśmiechnij się mamo",
- Festiwal Tańca,
- Przegląd Teatrzyków Dziecięcych ,,O żabce , która miała marzenie",
- pochód dzieci ph. ,,Wielokulturowość Unii Europejskiej okiem Polaków".

Nauczyciele uważają ponadto, że organizując zajęcia ruchowe starają się zaszczepiać u dzieci poczucie przyjemności ze współzawodnictwa i pokazywać im korzyści wypływające z czynnego uprawiania sportu. Zdaniem nauczycieli w celu stałego uatrakcyjniania zajęć, przedszkole systematycznie uzupełnia wyposażenie w sprzęt sportowy i zabawki służące rekreacji na świeżym powietrzu. Nauczyciele biorący udział w wywiadzie są zdania, że namacalnym efektem udziału dzieci w różnych konkursach, przeglądach i innych działaniach jest stale rozrastająca się, eksponowana w holu przedszkola, galeria dyplomów, podziękowań i pucharów, która bardzo motywująco wpływa na dzieci.
Ankietowani nauczyciele wskazują, że przejawami angażowania się dzieci w przebieg zajęć są między innymi:

- podejmowanie samodzielnie lub w grupach prób rozwiązywania stawianych przed nimi problemów,
- eksperymentowanie, np. obserwacja topnienia śniegu, co się dzieje z rośliną, która nie jest podlewana,
- zadawanie pytań oraz udzielanie odpowiedzi na pytania nauczyciela,
- odwoływanie się do własnych doświadczeń,
- inicjowanie zabaw,
- okazywanie sobie pomocy podczas pracy w zespołach,
- wykonywanie czynności samoobsługowych (rozkładnie pomocy plastycznych do zajęć),
- pełnienie dyżurów.

Nauczyciele podają ponadto, że dzieci podczas zajęć są aktywne, chętnie wykonują polecenia nauczyciela, często proponują własne propozycje sposobu rozwiązania danego problemu oraz że bardzo lubią wszelkiego rodzaju eksperymenty i doświadczenia.
Według nauczycieli aktywność dzieci przejawia się również w tym, że dokonują wyborów podczas wykonywania np. prac plastycznych (dobór techniki wykonania). Dzieci chętnie odwołują się do posiadanych doświadczeń i dzielą się nimi z kolegami i wychowawcą. Przedszkolaki włączane są w prace na rzecz swojej grupy, przedszkola i najbliższego środowiska, np. dyżury w przedszkolu, pomoc w dekorowaniu placu zabaw, udział w akcji ,,Sprzątanie świata".
Nauczyciele dodają, że wskutek odpowiedniej organizacji zajęć, np. poprzez organizację porannych i pozostałych zajęć ćwiczeń gimnastycznych oraz częstych zajęć na placu zabaw dzieci są bardzo aktywne ruchowo oraz nabywają odpowiednich pożytecznych nawyków w tym zakresie. Według wszystkich ankietowanych nauczycieli stosowanie na zajęciach metod aktywnych, m.in. metody dramy, symulacji i burzy mózgów znacząco korzystnie wpływa na zwiększenie zaangażowania dzieci. Nauczyciele podają poza tym, że uwzględniają w czasie zajęć propozycje dzieci, np. pląsy, ćwiczenia z instrumentami muzycznymi, sprzętem sportowym, rysowanie w rytm muzyki, co bardzo korzystnie zwiększa ich aktywność i zaangażowanie podczas zajęć.
Wychowankowie podczas wywiadu grupowego podają, że najbardziej lubią w przedszkolu:

- bawić się klockami i autkami, budować domy i remizy,
- zajęcia plastyczne, języka angielskiego
- pisać i "uczyć się literek",
- zajęcia taneczne, muzyczne,
- śpiewać,

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

- uczyć się języka migowego,
- bawić się lalkami.

Zdaniem partnerów przedszkola dzieci aktywnie uczestniczą w zajęciach, występach i uroczystościach. Podczas uroczystości i imprez dzieci są pogodne i radosne, co świadczy o zadowoleniu z możliwości udziału w przedsięwzięciach przedszkola. Przedszkolaki chętnie prezentują swoje osiągnięcia, w tym plastyczne zarówno w przedszkolu jak również na zewnątrz, np. w muzeum. Szczególne zaangażowanie dzieci respondenci zauważają w czasie Międzyprzedszkolnej Olimpiady Sportowej słupskich przedszkolaków, gdy uczestniczą w różnorodnych formach współzawodnictwa.

Dzieci są zachęcane do samodzielności w działaniach prorozwojowych, tezę tę potwierdzają wszystkie obserwacje zajęć oraz wypowiedzi nauczycieli, dyrektora, partnerów, rodziców i wychowanków.

Dyrektor i nauczyciele podczas wywiadów podają spójne sposoby i metody zachęcania i wdrażania wychowanków do samodzielnego rozwijania swoich umiejętności i nabywania wiadomości. Nauczyciele organizując pracę często stosują aktywne metody pracy z dziećmi, dają im możliwość wyboru sposobu wykonaniu danego zadania, asystują dziecku podczas rozwiązywania problemu, ale nie wyręczają go w tym. Dostarczają dzieciom różnego rodzaju materiały i przybory służące do kreatywnego rozwiązywania zadań, ale nie ingerują w wybór dokonywany przez dzieci. W przedszkolu organizowane są kąciki zainteresowań, w których zgromadzone są np. materiały i surowce plastyczne, które dziecko zawsze może wykorzystywać według własnego pomysłu. Dzieci są zachęcane do wykazywania swojej samodzielności w różnych działaniach prorozwojowych organizowanych przez nauczycielki, np. w umożliwianiu dzieciom udziału w różnych konkursach, przeglądach, czy olimpiadzie sportowej. Kreatywność i samodzielność dzieci kształtowana jest także poprzez ich udział w różnego rodzaju akcjach charytatywnych, takich jak: ,,Góra Grosza", ,,Zbiórka zakrętek", ,,Zbiórka karmy i koców dla schroniska zwierząt", ,,Dokarmianie ptaków" w przedszkolnej ptaszarni, czy ,,Kubusiowi przyjaciele natury". Według wszystkich respondentów dzieci cały czas są wdrażane i zachęcane do samodzielnego wykonywania codziennych czynności życiowych, np. podczas posiłków, ubierania i rozbierania się oraz samodzielnego wykonywania poleceń nauczycieli związanych z zajęciami dydaktycznymi.

Dyrektor dodaje ponadto, że nauczyciele realizują opracowane przez siebie innowacje pedagogiczne i programy własne poszerzające podstawę programową, których celem jest m.in. kształtowanie samodzielności dzieci i kreatywnego rozwiązywania przez nich problemów i zadań. Dyrektor wymienia następujące innowacje pedagogiczne realizowane w przedszkolu:

1. Innowacja muzyczna "Rozszerzona praca w kierunku muzycznym z całą grupą 6-latków połączona z wyłonieniem dzieci z najlepszymi predyspozycjami do gry na pianinie"
2. "Wycieczki, wycieczki... Elementy wychowania środowiskowego w pracy z dziećmi przedszkolnymi, absolwentami przedszkoli oraz innymi chętnymi osobami (opiekunowie np. Rodzice)"

oraz programy własne:

1. „Przeżywanie ciszy - program własny z wykorzystaniem muzyki relaksacyjnej w pracy z dziećmi 5-letnimi"
2. „Ja i sztuka. Elementy edukacji muzycznej, plastycznej i teatralnej dla dzieci 3 i 4-letnich"
3. „Ja i sztuka. Elementy edukacji muzycznej, plastycznej i teatralnej dla dzieci 5 i 6-letnich"
4. „Indywidualne zajęcia dla dzieci leworęcznych"
5. „Wspomaganie rozwoju mowy dziecka 3-4 letniego"
6. „Program adaptacyjny dla dzieci 3-letnich w przedszkolu"
7. „Wspomaganie rozwoju mowy dziecka 5-6 letniego"
8. „Zamigajmy razem - wybrane elementy języka migowego w nauczaniu dzieci przedszkolnych"
9. „Zdrowy i bezpieczny przedszkolak"

Zdaniem dyrektora nauczyciele w codziennej pracy starają się stosować takie metody pracy z dziećmi, które pozwalają im na pełne wykorzystywanie swojego potencjału intelektualnego i motorycznego, np. metody pedagogiki zabawy.

Według dyrektora baza przedszkola również przyczynia się do rozwijania samodzielności dzieci. Przedszkole stara się, w miarę posiadanych możliwości finansowych, zapewniać swoim podopiecznym najlepsze pomoce dydaktyczne i zabawki. Baza pomocy dydaktycznych jest systematycznie wzbogacana i urozmaicana, np. w ostatnim okresie zakupiono nowe zabawki na wyposażenie przedszkolnego placu zabaw.

Wychowankowie biorący udział w wywiadzie stwierdzają, że „Niektóre zabawy wybiera pani, a niektóre my sami. To zależy od zajęć, kiedy pani pozwala wybrać, np. układanie klocków, malowanie, zabawę autkami..."

Partnerzy przedszkola (5) i rodzice (7) podczas wywiadów grupowych jednomyślnie stwierdzili, że dzieci w przedszkolu są niewątpliwie wdrażane i zachęcane do samodzielności. Dobrym przykładem ilustrującym ten pogląd, według wszystkich partnerów biorących udział w wywiadzie, jest uroczystość nadania przedszkolu imienia, która odbyła się w maju bieżącego roku, gdyż dzieci potrafiły współpracować w grupie, dobrze sprawdziły się w roli gospodarza - rozdawały upominki gościom, witały ich, potrafiły znaleźć swoje miejsce na scenie, same ustawiały

się w parach. Partnerzy dodają ponadto, że bardzo interesującą umiejętnością, w które są wyposażane dzieci jest posługiwanie się językiem migowym. Potwierdzeniem tego, że dzieci opanowały podstawy języka migowego są obserwacje zajęć w przedszkolu, podczas których obserwatorzy byli witani przez wychowanków w tym języku. Dyrektor Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej dodaje, że efekty samodzielności dzieci są najlepiej widoczne w szatni, gdy dzieci znakomicie radzą sobie z ubieraniem i rozbieraniem.
Wszyscy rodzice biorący udział w wywiadzie dodają, że widocznym efektem wdrażania dzieci do samodzielności jest to, że dzieci potrafią samodzielnie się ubierać i rozbierać, sprzątać zabawki, jeść, a także występować i prezentować swoje umiejętności podczas uroczystości i imprez. W opinii respondentów nauczyciele zachęcają wychowanków do samodzielności pochwałami, zachętami, nagradzaniem emblematami, naklejkami i dyplomami.

Powyższe argumenty świadczą o spełnianiu wymagania przez przedszkole na wysokim poziomie.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Respektowane są normy społeczne*

Komentarz:

Dzieci mają poczucie pełnego bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego. W przedszkolu podejmuje się, analizuje i modyfikuje działania wychowawcze mające na celu zmniejszanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanych zachowań. Dzięki wspólnie ustalanym „Kontraktom grupowym" dzieci wiedzą, czego się od nich oczekuje. Prowadzona jest diagnoza zachowań dzieci, nauczyciele analizują i oceniają podejmowane działania wychowawcze. Przedszkole podejmuje działania integrujące dzieci, m.in. poprzez podejmowanie wspólnych zadań na rzecz najbliższego środowiska, a także uwrażliwia dzieci na godne reprezentowanie placówki na zewnątrz. Rozwijane są postawy proekologiczne i prozdrowotne.

Dzieci mają poczucie bezpieczeństwa oraz wiedzą, jakich zachowań się od nich oczekuje.
Wszyscy rodzice biorący udział w wywiadzie (7/7) oraz pracownicy niepedagogiczni przedszkola, przedstawiciele partnerów twierdzą, że przedszkole jest dla dzieci miejscem bezpiecznym, gdyż:
- drzwi wejściowe do budynku przedszkola są zamykane i nikt anonimowo nie może wejść do przedszkola,
- sprzęt przedszkolny posiada certyfikaty i odpowiednie atesty,
- dzieci są odbierane tylko przez osoby upoważnione,
- teren przedszkola jest ogrodzony i estetycznie zagospodarowany,
- zachowanie w przedszkolu regulują kontrakty i regulamin,
- zejście ze schodów jest zabezpieczone.

W opinii rodziców, w przedszkolu nie ma miejsca, w którym dziecko czułoby zagrożenie swojego bezpieczeństwa. Wszyscy rodzice w trakcie wywiadu zaprzeczają, by dzieci kiedykolwiek sygnalizowały brak poczucia bezpieczeństwa.
Znaczna większość, bo 41 z 47 ankietowanych rodziców podaje, że ich dzieci czują się w przedszkolu bezpiecznie i nigdy nie mówiły, że czegokolwiek boją się w nim czegoś. Natomiast 6 rodziców twierdzi, że ich dzieci raz lub kilka razy wspominały o lęku, ale wynikał on raczej z problemów adaptacyjnych niż poczucia zagrożenia. Dwoje rodziców podaje, że sygnały o poczuciu zagrożenia ich dzieci wiązały się z kontaktami z rówieśnikami w grupie przedszkolnej.
W opinii pracowników niepedagogicznych biorących udział w wywiadzie grupowym, przedszkole dba o bezpieczeństwo wychowanków m.in. poprzez to, że:
- nauczycielki i pracownicy niepedagogiczni przez cały czas pobytu dziecka w przedszkolu, zapewniają im opiekę,
- odbieranie dziecka z przedszkola przez inne osoby niż rodzice może nastąpić tylko po uprzednim pisemnym upoważnieniu takiej osoby przez rodziców lub prawnych opiekunów,
- dzieci podczas wyjść poza teren przedszkola są zawsze wyróżnione chustami lub czapeczkami ułatwiającymi ich identyfikację,
- wejście na schody jest chronione odpowiednimi barierkami zabezpieczającymi przed niekontrolowanym dostępem dzieci do schodów,
- w czasie wycieczek opiekę nad dziećmi sprawuje odpowiednia liczba osób.

Opinie pracowników niepedagogicznych w powyższym zakresie są zgodne z wnioskami z wszystkich obserwacji zajęć, podczas których stwierdzono, że nauczyciele dbają o fizyczne bezpieczeństwo dzieci oraz tworzą atmosferę

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

emocjonalnego bezpieczeństwa wychowanków.
Pracownicy niepedagogiczni uważają, że świadczy o tym to, że dzieci są radosne, uśmiechnięte oraz chętnie bawią się z rówieśnikami. Pracownicy w trakcie wywiadu informują, że w przedszkolu nie zauważa się konfliktów i że nie słyszeli, by ktokolwiek zgłosił skargę. Partnerzy przedszkola podkreślają, że dzieci są odbierane tylko przez osoby upoważnione. Dyrektor Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej dodaje, że nikt nie może wejść do przedszkola niezauważony, a dyrektor Przedszkola nr 19 w Słupsku zaznacza, że przedszkole uczestniczy w wielu akcjach dotyczących bezpieczeństwa dzieci, np. "zły dotyk" i "słowa, które ranią", a podczas spotkań zespołów samokształceniowych nauczycieli przedszkoli opracowywane są wspólnie procedury w celu zapewnienia bezpieczeństwa dzieci. Ponadto, dyrektor Miejskiego Ośrodka Doradztwa Metodycznego w Słupsku podkreśla, że nauczycielki tego przedszkola biorą udział w szkoleniach dotyczących zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom. Wszyscy respondenci zapewnili, że nie docierały do nich żadne niepokojące sygnały o zagrożeniach bezpieczeństwa dzieci w tym przedszkolu.
W trakcie wszystkich obserwacji zajęć i festynu zauważono, że dzieci zachowują się swobodnie, są pogodne i uśmiechnięte, bez przekrzykiwania rozmawiają ze sobą, a także, że chętnie wykonują polecenia nauczycielek. Sądząc po ich zachowaniu, można stwierdzić, że dzieci mają poczucie bezpieczeństwa oraz że reguły obowiązujące w przedszkolu są dzieciom dobrze znane i są przez nich akceptowane.
W trakcie obserwacji przedszkola stwierdzono, że wszystkie pomieszczenia przedszkola oraz przedszkolny plac zabaw są bezpieczne dla dzieci. Wyposażenie pomieszczeń – sal zajęć, korytarzy oraz toalet jest dostosowane do potrzeb dzieci oraz jest w bardzo dobrym stanie technicznym. Schody są zabezpieczone przed niekontrolowanym dostępem dzieci.
Stan techniczny budynku oraz urządzeń znajdujących się na placu zabaw nie budzi zastrzeżeń. Piaskownica posiada zabezpieczenie przed zanieczyszczaniem przez zwierzęta, zabawki posiadają odpowiednie certyfikaty, a plac zabaw jest ogrodzony i zabezpieczony przed dostępem osób niepowołanych.
Dyrektor w trakcie ankietowania podaje, że w ciągu ostatnich dwóch latach szkolnych w przedszkolu doszło do zdarzeń, w których poszkodowane zostały dzieci. Zanotowano przypadki skręcenia nogi przez dwóch wychowanków na skutek złego postawienia nogi na podłożu oraz jeden przypadek rozcięcia skóry na brodzie wskutek przewrócenia się dziewczynki. Według dyrektora zdarzenia powyższe są wynikiem nieszczęśliwego przypadku. Stanowczo podkreśla, że nie stwierdzono, by przyczyniły się do nich inne dzieci lub brak opieki ze strony pracowników przedszkola. Zdaniem dyrektora, nauczyciele i inni pracownicy przedszkola dokładają wszelkich starań, aby zapobiegać tego typu sytuacjom. Nauczyciele rozmawiają z dziećmi na temat zachowywania bezpieczeństwa w grupie i na terenie przedszkola.
Według pracowników niepedagogicznych, w przedszkolu nie zdarzają się zachowania niewłaściwe, więc nie można mówić o miejscach, w których takie zdarzenia mogłyby występować. Dzieci przez cały czas pobytu w przedszkolu są pod opieką nauczycielek i pozostałych pracowników.
Wszystkie dzieci zgodnie oświadczają podczas wywiadu, że niczego w przedszkolu nie boją się. Jedno dziecko podaje, że przestraszyło się pajączka na huśtawce. W opinii wychowanków w przedszkolu jest bezpiecznie, gdyż pani opiekuje się dziećmi, zwraca uwagę, mówi jak się bawić i co robić, żeby nic nie stało się.
Podczas przeprowadzania wszystkich obserwacji zajęć oraz w trakcie przeprowadzania wywiadu daje się zauważyć, że wychowankowie mają wysokie poczucie bezpieczeństwa, a nauczycielki cieszą się dużym autorytetem i zaufaniem dzieci.

Większość ankietowanych rodziców (45/47) uważa, że dzieci są jasno informowane, jakich zasad zachowania należy przestrzegać, a wszyscy ankietowani nauczyciele (9) podają, że dzieci znają te zasady. Wszystkie dzieci (10) biorące udział w wywiadzie grupowym twierdzą, że znają zasady zachowania w różnych sytuacjach życiowych, gdyż „uczyli się tego na zajęciach. Mówiła o tym Pani”. Dzieci stwierdzają ponadto, że "Mądra Sówka" z obrazka na tablicy w sali podpowiada, jak należy się zachowywać.” Dzieci wiedzą, że wskazówki dotyczące poprawnego zachowania są spisane w formie kontraktu z wychowawczynią oraz potrafią wymienić zasady prawidłowego zachowania podczas zajęć, na placu zabaw, czy dotyczące kultury w relacjach z innymi. Dzieci w trakcie wywiadu podają, że w przedszkolu nie wolno biegać i krzyczeć w sali, skakać z huśtawki i bić innych. Poza tym, według dzieci być grzecznym to znaczy słuchać pani, zjadać cały obiad, na zajęciach być cicho, przeprosić, gdy niechcąco się kogoś popchnie, nie przerywać sobie, poprosić, "gdy chcę zamienić się zabawką" oraz myć ręce. Dzieci uważają, że należy być grzecznym, bo wtedy otrzymuje się znaczek do wklejenia, który oznacza, że się jest grzecznym. Dzieci podają, że po otrzymaniu 5 takich znaczków otrzymuje się znaczek szósty, taki specjalny, z medalem. Wtedy można dostać nagrodę i wkleić znaczek serduszka, jabłuszka lub koniczynki.
Podczas wszystkich obserwowanych zajęć i obserwacji przedszkola nie zauważono dzieci, które przejawiałyby zachowania rażąco odbiegające od norm. W trakcie zajęć w bardzo sporadycznych sytuacjach niezbyt właściwego zachowania się dziecka nauczyciele natychmiast zwracają mu uwagę i tłumaczą, na czym polegało niewłaściwe zachowanie, np. „nie hałasuj, bo to przeszkadza innym”, „nie odpowiadamy wszyscy razem, bo inni nie rozumieją, co mówicie”, czy „wyjmij ręce z kieszeni, bo to bardzo nieładnie wygląda”. Nie zaobserwowano sytuacji, by

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

nauczyciel lub inny pracownik przedszkola upominał dziecko, bez tłumaczenia, co zrobiło niewłaściwie, deprecjonowało, wyśmiewało, karało lub używało wobec wychowanka przemocy. Dzieci na przedszkolnym placu zabaw zachowują się zgodnie z ogólnie przyjętymi normami społecznymi. Każde, nawet najmniejsze odstępstwo od ustalonych reguł, np. wynoszenie piasku z piaskownicy lub wchodzenie na skarpę spotyka się z natychmiastową reakcją opiekunów. Nie zauważono niepożądanych zachowań przedszkolaków, agresji i innych niedopuszczalnych zachowań.

W przedszkolu prowadzona jest diagnoza zachowań dzieci.

Dyrektor w trakcie ankietowania podaje, że przedszkole diagnozuje zachowania wychowanków, a zdecydowana większość ankietowanych rodziców (45/47) stwierdza, że pracownicy przedszkola zwracają należytą uwagę na zachowanie dzieci.

Dyrektor i nauczyciele w trakcie ankietowania oraz nauczyciele podczas wywiadu grupowego zgodnie podają spójne sposoby diagnozowania zachowań dzieci stosowane w przedszkolu, które polegają na:

1. Powołaniu zespołu do spraw wychowania, którego zadaniem jest analiza zachowań dzieci zgodnie z corocznie opracowywanym planem działania, na podstawie ,,Arkusza analizy wychowawczej w grupie" przekazywanej liderowi zespołu przez wychowawców grup.
2. Modyfikowaniu Programu Wychowawczego Przedszkola w wyniku przeprowadzanej, np. w trakcie ewaluacji wewnętrznej analizy jego realizacji.
3. W celu ujednolicenia oddziaływań wychowawczych w przedszkolu i domu rodzinnym program wychowawczy jest analizowany przez nauczycieli i rodziców. Wspólnie wypracowane, podczas spotkań nauczycieli z rodzicami, wnioski wprowadzane są do realizacji w pracy przedszkola.
4. Dokonywaniu przez nauczycieli analizy sytuacji wychowawczej w grupach (Arkusz analizy sytuacji wychowawczej w grupie) i planowaniu pracy z dziećmi, w miarę potrzeb. W zależności od sytuacji nauczyciele zmieniają formy pozytywnych wzmocnień lub zwiększają częstotliwość zajęć dydaktycznych o tematyce wychowawczej. Organizowane są również spotkania dla dzieci (z policjantem, z przedstawicielami Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami) i rodziców (z psychologiem, z dietetykiem).
5. Ścisłej współpracy nauczycieli z rodzicami, zgodnie ze sporządzonymi przez nauczycieli ,,Planami współpracy z rodzicami".
6. Nauczyciele pełnią dyżury dla rodziców, podczas których mają możliwość wspólnego ustalania kierunku postępowania z wychowankiem zarówno w przedszkolu jak i w domu.
7. Opracowaniu i wdrażaniu w razie konieczności ,,Procedury postępowania z dzieckiem trudnym edukacyjnie", ,,Procedury postępowania z dzieckiem trudnym wychowawczo" oraz ,,Procedury Niebieskiej Karty".
8. Opracowywaniu wspólnie z dziećmi kontraktów zachowań, do których nauczyciele odwołują się w przypadku niepożądanych zachowań dzieci.
9. Realizacji programu własnego ,,Zdrowy i bezpieczny przedszkolak", który zawiera treści dotyczące pozytywnych zachowań dzieci.
10. Realizowaniu w bieżącym roku szkolnym rocznego planu pracy przedszkola ,,Prawa dziecka", który daje możliwość ukazywania dzieciom nie tylko ich praw , ale też obowiązków.

Poza tym nauczycielki w trakcie wywiadu grupowego dodają, że zachowania dzieci diagnozowane są w sposób systematyczny, a doraźna diagnoza zachowań wynika z zaistniałych niepożądanych sytuacji wychowawczych, w trakcie których nauczyciel na bieżąco interweniuje.

Nauczycielki podczas ankietowania dodają, że diagnozowanie zachowań dzieci prowadzone jest również poprzez:

1. Sporządzanie przez każdą nauczycielkę dwa razy do roku sprawozdań z wyników pracy w danym semestrze, w których uwzględniona jest analiza sytuacji wychowawczej w grupie. Sprawozdania zawierają wnioski do planowania dalszej pracy wychowawczej z dziećmi i współpracy z grupą.
2. Graficzne lub symboliczne obrazowanie zachowań dzieci na tablicach w salach, na których zaznacza się pozytywne przejawy ich zachowań, np. poprzez przyklejanie małego obrazka. Dzieci dzięki takiemu systemowi mają możliwość bezpośredniego i osobistego kontrolowania swoich pozytywnych osiągnięć w zachowaniu.

W przedszkolu podejmuje się działania wychowawcze mające na celu zmniejszanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanych zachowań.

Dyrektor, nauczyciele, rodzice i pracownicy niepedagogiczni podczas wywiadów podają, że w przedszkolu do tej pory nie wystąpiły drastyczne niepożądane wychowawczo zachowania dzieci. Mimo to nauczyciele i dyrektor informują, że powołano zespół do spraw wychowania, który zajmuje się analizą zachowań dzieci zgodnie z corocznie opracowywanym planem działania. Tezę o niewystępowaniu w przedszkolu niewłaściwych zachowań podopiecznych potwierdzają spostrzeżenia dokonane podczas wszystkich obserwacji zajęć.

Nauczyciele wskazują na następujące działania wychowawcze realizowane w przedszkolu w celu zmniejszanie

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

zagrożeń wystąpienia niewłaściwych zachowań dzieci:
- systematycznie analizowany jest Program Wychowawczy Przedszkola i w miarę zaistniałych potrzeb modyfikowany,
- nauczyciele dokonują analizy sytuacji wychowawczej w grupach i na jej podstawie planują pracę z dziećmi, a w miarę potrzeb zmieniają stosowane formy pozytywnych wzmocnień lub zwiększają częstotliwość zajęć dydaktycznych o tematyce wychowawczej,
- organizowane są spotkania dzieci, np. z policjantem, z przedstawicielem Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami oraz rodziców z psychologiem i dietetykiem,
- przedszkole ściśle współpracuje z rodzicami, zgodnie z opracowanymi przez nauczycieli „Planami współpracy z rodzicami",
- nauczyciele pełnią dyżury dla rodziców, podczas których mają możliwość wspólnego ustalania kierunku postępowania zarówno w przedszkolu jak i w domu,
- opracowano ,,Procedurę postępowania z dzieckiem trudnym wychowawczo",
- opracowuje się kontrakty grupowe, do których nauczyciele odwołują się w przypadku niepożądanych zachowań dzieci,
- przedszkole posiada "Kodeks przedszkolaka", w którym wymienione są prawa i obowiązki podopiecznych oraz formy nagradzania dzieci za pozytywne zachowania,
- przedszkole współpracuje z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną,
- prowadzone są rozmowy w grupach oraz indywidualne z dziećmi na temat ich zachowań,
- utworzono dla dzieci kąciki „wyciszenia" w celu ,,wyrzucanie złości",
- wszyscy pracownicy przedszkola są wdrażani do konsekwentnego egzekwowania pozytywnych zachowań dzieci,
- ukończenie przez jednego z nauczycieli kursu ,,Mediator".

Według pracowników niepedagogicznych, rodziców, nauczycieli biorących udział w wywiadach grupowych i dyrektora pożądane zachowania wychowanków wzmacniane są w przedszkolu poprzez:
- opracowanie na początku roku szkolnego przez dzieci i wychowawców ,,Kontraktu grupowego" i odwoływanie się do jego zasad w codziennym postępowaniu,
- stosowanie różnorodnych form nagradzania dzieci, np. pochwała indywidualna i zbiorowa, pochwała przed rodzicami, przyznanie dyplomu uznania, drobnych nagród rzeczowe w postaci emblematów, znaczków i naklejek,
- zachęcanie i nakłanianie dzieci do samodzielnego wykonywania różnych czynności, np. podczas dyżurów w stołówce, kącikach tematycznych,

Dyrektor i nauczyciele do działań wzmacniających pożądane zachowania wychowanków dodają opracowanie i stosowanie w codziennej praktyce przedszkolnej zasad „Kodeksu Przedszkolaka", w którym określone zostały różne formy wzmocnień zachowań podopiecznych, który znany jest zarówno dzieciom jak i ich rodzicom.
Ponadto zdaniem dyrektora pożądane zachowania dzieci wzmacnia się również poprzez:
- tworzenie w przedszkolu atmosfery bezpieczeństwa emocjonalnego i psychicznego,
- budowanie u dzieci wiary we własne możliwości oraz zachęcanie ich do podejmowania prób radzenia sobie z trudnościami,
- konsekwentne stosowanie przez pracowników przedszkola jasnych i precyzyjnych zasad postępowania, oceniania i nagradzania dzieci,
- pozostawianie dzieciom swobody w wyrażaniu emocji, uczuć i opinii.

Rodzice do powyższego katalogu działań w przedszkolu dodają upowszechnianie wśród wychowanków znajomości praw dziecka, prezentowanie nabytych umiejętności i osiągnięć przez dzieci np. podczas występów i wystaw ich prac plastycznych oraz wdrażanie dzieci do samodzielności podczas pobytu w przedszkolu i wykonywania różnorodnych czynności w przedszkolu i domu rodzinnym. Rodzice wskazują, że dzieci są zachęcane przez wychowawców do pomagania rodzicom w pracach domowych, co respondenci uważają za bardzo pozytywny efekt pracy przedszkola.
Podczas wszystkich obserwacji zajęć stwierdzono, że nauczyciele poprzez swoje zachowanie kształtują wśród dzieci społecznie pożądane postawy oraz eliminują, jeżeli występują, ich zachowania niepożądane. Poza tym zauważono, że nauczyciele eliminują zagrożenia bezpieczeństwa fizycznego psychicznego i emocjonalnego dzieci. Przemyślany sposób prowadzenia przez nauczycieli zajęć oraz tworzenie bardzo przyjaznej i sprzyjającej poczuciu bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego atmosfery podczas zajęć nie dopuszcza do powstania sytuacji zagrożeń wychowanków.
W trakcie obserwacji zajęć stwierdzono ponadto, że w przypadku wystąpienia wśród dzieci zachowań odbiegających od pożądanych nauczycielki zwracają im uwagę, by tak nie postępowały: żeby nie hałasowały, pilnowały ustalonego porządku zabawy, odpowiadały na pytania po uzyskaniu pozwolenia. Nauczycielki czynią to spokojnym głosem, tłumacząc dzieciom reguły zabawy i zachęcają je do aktywnego uczestnictwa.
Zauważono również, że nauczycielki wzmacniają właściwe zachowania dzieci poprzez stosowanie m.in. pochwał, podziękowań na forum grupy oraz używanie gestów aprobaty, uśmiech, czy potakujące kiwnięcie głową. Poza tym

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

nauczycielki, gdy zachęcają podopiecznych do słuchania lub wykonywania zadania, odwołują się do zasad kontraktu grupowego, który jest wywieszony w salach zajęć.
W trakcie obserwacji przedszkola stwierdzono, że poziom zabezpieczeń przed czynnikami zewnętrznymi jest adekwatny do potrzeb. W przedszkolu obowiązują m.in.: Regulamin odbioru i przyprowadzania dzieci, Regulamin placu zabaw, Plan dyżurów pracowników niepedagogicznych w szatni.
Podczas obserwacji przedszkolnego placu zabaw stwierdzono, że dzieci są pod stałą opieką wychowawców i pracowników wspomagających. Na placu zabaw w momencie największego zagęszczenia znajduje się pięć grup przedszkolnych. Plac zabaw jest na tyle duży i dobrze wyposażony, że nie powoduje to kolizyjności i konfliktowości. Nauczyciele prowadzą zajęcia nie ograniczając swobody wyrażania przez dzieci uczuć, emocji i osobistej ekspresji w różnych dziedzinach, jednakże ciągle obserwują dzieci i są do ich dyspozycji. Nie zauważono, aby dochodziło do agresywnych zachowań fizycznych lub werbalnych między dziećmi. Wszelkie zdarzające się nieporozumienia są natychmiast zauważane przez nauczycieli i rozwiązywane za pomocą rozmów i tłumaczenia dzieciom powodów interwencji. Obserwacje wskazują, że dzieci wiedzą jakich zachowań się od nich oczekuje oraz mają świadomość, że ich nieprzestrzeganie spotka się ze stanowczą reakcją wychowawcy.

W trakcie obserwacji przedszkola i zajęć nie zauważono by pracownicy przedszkola używali wobec dzieci jakichkolwiek form zachowań agresywnych (potrząsania, deprecjonowania dzieci, wyśmiewania, krzyku). Nauczyciele i pracownicy niepedagogiczni na niepożądane zachowania dzieci reagują spokojną, ale stanowczą rozmową. Dają dziecku możliwość wytłumaczenia się ze swojego postępowania, ale wymagają przeproszenia osoby, która została poszkodowana. Tłumaczą, na czym polegało niewłaściwe zachowanie.
Nauczyciele biorący udział w wywiadzie grupowym stwierdzają, że w przedszkolu wypracowano model postępowania na wypadek zaistnienia sytuacji zachowania wychowanka, które zagrażałoby bezpieczeństwu innych dzieci, ale podają jednocześnie, że dotychczas nie zanotowano w przedszkolu takich sytuacji.
Według opracowanej procedury taką sytuację należy zgłosić dyrektorowi, który niezwłocznie powinien skontaktować się z rodzicami dzieci. Jeżeli zajdzie taka potrzeba wdrażane będą działania zgodne z ,,Procedurą postępowania z dzieckiem trudnym wychowawczo" oraz ,,Procedurą Niebieskiej Karty". Dyrektor może również skontaktować się z Sądem Rodzinnym, Kuratorem Sadowym, Opieką Społeczną, czy Dzielniowym. Dziecko zagrażające bezpieczeństwu innych wychowanków natychmiast zostanie objęte pomocą zespołu ds. pomocy psychologiczno – pedagogicznej, a w razie potrzeby również psychologa. Nauczyciele dodają, że do tej pory nie było konieczności podejmowania takich drastycznych rozwiązań, ale pracownicy przedszkola są przygotowani i w razie zaistnienia potrzeby zareagowania wiedzą jak postąpić. Poza tym nauczyciele stwierdzają, że w przedszkolu opracowano ,, Procedurę postępowania personelu przedszkola w sytuacji wystąpienia zdarzenia wypadkowego z udziałem dziecka".

W przedszkolu analizuje się i ocenia podejmowane działania wychowawcze.
Dyrektor i nauczyciele podają w trakcie wywiadów i ankietowania, że działania wychowawcze podejmowane w przedszkolu są poddawane systematycznej analizie i ocenie na poziomie pojedynczego nauczyciela oraz przedszkola, jako placówki edukacyjnej.
Według respondentów stopień realizacji programu wychowawczego przedszkola jest analizowany przez poszczególnych nauczycieli w części dotyczącej jego pracy z wychowankami oraz przez radę pedagogiczną. Wnioski wyciągane z analiz służą do ewentualnych modyfikacji programów działań wychowawczych nauczycieli w pracy z grupą oraz programu wychowawczego przedszkola. Dyrektor dodaje, a potwierdzają to analizowane dokumenty ewaluacji wewnętrznej, że program wychowawczy przedszkola w obszarze aktywności wychowanków podlegał ewaluacji wewnętrznej w ubiegłym roku szkolnym.
Nauczyciele stwierdzają, że efekty swoich działań wychowawczych oceniają między innymi poprzez: obserwację zmian w zachowaniu dzieci, dokonywanie autorefleksji i prowadzenie ewaluacji swoich działań, pozyskiwanie informacji zwrotnej od rodziców, prowadzenie rozmów z dziećmi, wspieranie się opiniami specjalistów z Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej. Takiej ocenie służą także przygotowywane roczne i półroczne sprawozdania przedstawiane dyrektorowi oraz radzie pedagogicznej. Nauczyciele wspólnie omawiają zachowania dzieci i wymieniają się spostrzeżeniami i informacjami, również z personelem niepedagogicznym, na temat efektów swojej pracy, analizują je, wyciągają wnioski, na bieżąco mają możliwość modyfikowania swoich działań, dyskutują podczas zebrań rady pedagogicznej, a także uzyskują informacje od rodziców na temat zmian w zachowaniu podopiecznych. Ponadto codziennie obserwują dzieci, uzupełniają i analizują zapisy w arkuszu obserwacji dziecka celem porównywania zmian w ich funkcjonowaniu. Dokonują samooceny w zakresie stosowanych metod i form wychowawczych. Poszukują odpowiedzi na pytanie: „Na ile są stosowane metody i formy wychowawcze są skuteczne i czy przynoszą oczekiwane efekty". Przedstawiają sprawozdania z pracy wychowawczo - dydaktycznej podczas posiedzenia Rad Pedagogicznych, na których wspólnie wyciągają wnioski do dalszej pracy.
Dyrektor dodaje ponadto, że dokonuje analizy działań wychowawczych nauczycieli, prowadzi obserwację ich zajęć, analizuje dokumentację pedagogiczną, np. plan współpracy z rodzicami, plany tygodniowe, zgodności zapisów

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

w dzienniku z planami tygodniowymi.

Działania mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanych zachowań są w razie potrzeby modyfikowane.

Dyrektor i nauczyciele w wywiadach grupowych podają, że na skutek analiz skuteczności działań wychowawczych prowadzonych w przedszkolu w celu eliminowania niewłaściwych i wzmacniania pożądanych zachowań dzieci nauczyciele na bieżąco modyfikują swoje działania. Według wszystkich respondentów ostatnim okresie:
- wprowadzono zmiany w postaci uatrakcyjnienia form nagradzania dzieci, np. poprzez:
a) umożliwienie dzieciom pomagania wychowawczyni podczas przygotowywania sprzętu i przyborów do przeprowadzenia kolejnych zajęć,
b) umożliwienie dzieciom przyniesienia z domu ulubionej zabawki lub wypożyczenie zabawki przedszkolnej do domu;
- stworzono w salach tzw. „kąciki wyciszenia", w których dzieci mogą się uspokoić i przemyśleć swoje niewłaściwe postępowanie. Miejsce to dzieci wybierają wspólnie z wychowawcą na początku roku szkolnego. Dzieci po pobycie w kąciku prowokowane są do rozmowy z nauczycielem, podczas której nauczyciel zachęca do podania pozytywnego rozwiązania konfliktowej sytuacji, w której się znalazły. Takie postępowanie ma wzbudzić u dziecka konieczność poniesienia konsekwencji z jednoczesną szybką możliwością poprawy swojego postępowania i samodzielnego rozwiązanie problemu;
- w bieżącym roku szkolnym w celu uświadomienia wychowankom ich praw i obowiązków rozpoczęto realizację programu „Prawa dziecka".
Nauczyciele dodają ponadto, że od bieżącego roku szkolnego zrezygnowano z przyznawania dzieciom niewłaściwie się zachowującym „buziek ze zła minką". Zostało to podyktowane wnioskami wyciągniętymi z analiz sytuacji wychowawczej, które wskazywały, że dzieci niechętnie naprawiały swoje postępowanie w sytuacji, gdy miały przyznane kilka „buziek ze złą minką". Obecnie stosowane są tylko pozytywne wzmocnienia, np. „buźki uśmiechnięte", ponieważ dzieci starają się dostać ich jak najwięcej, a to zdaniem nauczycieli korzystnie wpływa na ich zachowanie.
W opinii partnerów, wyrażonej podczas wywiadu grupowego, przedszkole doskonali swoją pracę w zakresie przeciwdziałania niepożądanym zachowaniom i wzmacniania pożądane zachowania dzieci m.in. poprzez:
- realizowanie zaleceń zawartych w opiniach poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- upowszechnianie osiągnięć wychowanków podczas imprez i uroczystości, na stronach internetowych oraz wystawach prac plastycznych dzieci w przedszkolu,
- organizowanie wycieczek do muzeum, które zapewniają wychowanie kulturalne,
- organizowanie spotkań dla rodziców z psychologiem na temat agresji, emocji lub adaptacji dzieci w przedszkolu,
- realizacje programu adaptacyjnego dla 3-latków,
- konsekwentne egzekwowanie od dzieci stosowania się do wymagań zawartych we wspólnie opracowanych kontraktach grupowych.
Partnerzy stwierdzili ponadto, że korzystny wpływ na działanie przedszkola w tym zakresie ma ukończenie przez nauczycieli kursów kwalifikacyjnych, np. z oligofrenopedagogiki i terapii pedagogicznej oraz stosowana przez nauczycieli wymiana doświadczeń w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z wychowankami.
W opinii wszystkich partnerów biorących udział w wywiadzie przedszkole jest otwarte na pomysły, konsekwentne w działaniach, doskonalące się, spokojne, radosne, przyjazne i sympatyczne.

Powyższe argumenty świadczą o spełnianiu wymagania przez przedszkole na wysokim poziomie.

Poziom spełniania wymagania: B

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wnioski z ewaluacji:

- **Dzieci chętnie uczęszczają do Przedszkola Miejskiego nr 12 „Niezapominajka” w Słupsku, a rodzice i partnerzy placówki bardzo pozytywnie postrzegają efekty jego pracy.**
- **Nauczyciele dostosowując metody i formy pracy do możliwości rozwojowych oraz obserwowanych talentów i zainteresowań dzieci przyczyniają się do kształtowania ich aktywności, kreatywności i samodzielności.**
- **Realizowane w przedszkolu działania wychowawcze są przemyślane i celowe, co daje efekt w postaci zapewnienia dzieciom poczucia bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego oraz respektowanie przez nich przyjętych zasad postępowania i zachowania w relacjach międzyludzkich.**
- **Przedszkole nr 12 "Niezapominajka" w Słupsku tworzy warunki sprzyjające nabywaniu przez dzieci wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej wychowania przedszkolnego, w tym - gotowości szkolnej.**
- **Opracowany przez nauczycieli przedszkola system badania osiągnięć, uwzględniający możliwości rozwojowe dzieci zapewnia prowadzenie efektywnej diagnozy i analizy osiągnięć wychowanków, co umożliwia formułowanie i wdrażanie wniosków zapewniających rozwijanie umiejętności i zainteresowań podopiecznych.**
- **Wdrażane wnioski z ewaluacji wewnętrznej skutecznie przyczyniają się do rozwoju przedszkola w zakresie trafności analiz efektów pracy edukacyjnej oraz kreatywności w poszerzaniu innowacyjnej oferty, uwzględniającej potrzeby, możliwości, uzdolnienia i zainteresowania wychowanka.**
- **Działania przedszkola w środowisku słupskim z zakresu propagowania sportowego stylu życia oraz dzielenie się dobrą praktyką pedagogiczną z nauczycielami województwa pomorskiego są efektem szczególnego zaangażowania i kreatywności dyrektora i nauczycieli przedszkola w rozwój wychowania przedszkolnego nie tylko na terenie własnej placówki.**

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wymaganie	Poziom spełniania wymagania
Obszar: Efekty	
Dzieci nabywają wiadomości i umiejętności	**A**
Dzieci są aktywne	**B**
Respektowane są normy społeczne	**B**

Raport sporządzili:

- **Romuald Bieniasz-Krzywiec**
- **Małgorzata Stenka-Kozłowska**

Kurator Oświaty:

.....

KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI W KRAKOWIE
UNIA EUROPEJSKA EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY